TVIRTINU
l.e. generalinio direktoriaus pareigas

Marius Beliūnas

ORO NAVIGACIJA

VALSTYBĖS ĮMONĖS „ORO NAVIGACIJA“ 2019 M. KORPORATYVINĖ SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA

2020-06-02 Nr. 10-847

TURINYS

GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS 4

BENDRA INFORMACIJA, 2019 M. 5

APIE ĮMONĘ 6

KLIENTAI 10

FINANSINIAI REZULTATAI 13

ĮMONĖS VEIKLOS VERTINIMAS 14

ĮMONĖS KORPORATYVINĖS ATSAKOMYBĖS PRINCIPAI 16

KORPORATYVINĖS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS 19

Korupcijos prevencijos sritis 20

Žmogaus teisių sritis 21

Darbuotojų teisių sritis 22

Aplinkosaugos sritis 23

SOCIALINĖS INICIATYVOS 26

SANTYKIAI SU VISUOMENE 29

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ POLITIKA 34

GRI RODIKLIŲ INDEKSAS 40

APIE PAŽANGOS ATASKAITĄ

Valstybės įmonės „Oro navigacija“ (toliau – ON arba Įmonė) Korporatyvinė socialinės atsakomybės ataskaita skirta Įmonės paslaugų naudotojams ir tiekėjams, verslo partneriams ir valstybės institucijoms, Įmonės darbuotojams ir pilietinei visuomenei.

Šia ataskaita mes siekiame pasidalinti informacija apie tai, kaip pavyko praktiškai įgyvendinti Įmonės Korporatyvinės atsakomybės politikos principus, atsižvelgti į suinteresuotųjų šalių siūlymus, vykdyti iniciatyvas ir pasiekti nustatytus rodiklius.

Korporatyvinę socialinės atsakomybės ataskaitą parengėme vadovaudamiesi Europos Komisijos komunikatu „Nefinansinių ataskaitų teikimo gairės” (2017/C 215/01) (nefinansinės informacijos teikimo metodika) bei atsižvelgėme į „Global Reporting Initiative” (GRI) metodiką. Norime pažymėti, kad nepriklausomas šios ataskaitos auditas nebuvo atliktas. Ataskaitos apimamas laikotarpis – vieneri kalendoriniai metai, t. y. 2019 m.

Korporatyvinės atsakomybės ataskaita pateikiama tik elektroniniu formatu. Šį dokumentą, taip pat informaciją apie Įmonės vykdytas ar vykdomas iniciatyvas skirtingose korporatyvinės atsakomybės srityse bei Korporatyvinės socialinės atsakomybės politikos aprašą rasite Įmonės internetinėje svetainėje www.ans.lt.

Jūsų komentarai bei pasiūlymai, susiję su šioje ataskaitoje pateikta informacija, laukiami elektroniniu paštu info@ans.lt.

GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS

VĮ „Oro navigacija“ korporatyvinė socialinės veiklos ataskaita – tai atsakingos mūsų veiklos ataskaita, parodanti Įmonės siekį judėti skaidraus, tvaraus ir atsakingo augimo kryptimi.

2019 metais netrūko pokyčių ir pripažinimo. Metų pradžioje VĮ „Oro navigacija“ tapo pirmąja valstybės Įmone, kurios įdiegta antikorupcinė vadybos sistema pagal ISO 37001 standartą buvo oficialiai sertifikuota. O metams besibaigiant gerosios valdysenos principų taikymą skatinantis Valdymo koordinavimo centras pripažino VĮ „Oro navigacija“ kaip geriausiai antikorupcines priemones diegiančią valstybės Įmone ir įteikė antikorupcinių priemonių lyderio apdovanojimą.

2019 m. Įmonė aktyviai tęsė darbus, susijusius su orlaivių keliamo triukšmo mažinimu. Buvo įtvirtinti reikalavimai orlaiviams laikytis nustatyto išskridimo maršruto virš mažai apgyvendintų miesto teritorijų – tokia triukšmo prevencijos priemonė sudarė prielaidas dar labiau sumažinti lėktuvų keliamo triukšmo poveikį Vilniaus miesto gyventojams ir svečiams.

Vienas prioritetinių Įmonės tikslų – saugus paslaugų teikimas. Įmonė siekia užtikrinti sistemingą ir iniciatyvų teikiamų paslaugų kokybės saugos stiprinimą bei pasiekti aukščiausią saugos lygį.

2019 metais ir toliau aktyviai plėtojome bendradarbiavimą su šalies aukštosiomis mokyklomis. Metų pradžioje pasirašėme bendradarbiavimo sutartį su Vilniaus Gedimino technikos universiteto inžinerijos licėjumi ir sutarėme bendradarbiauti organizuojant bendrus renginius, ekskursijas, seminarus, mokymus ir kitas iniciatyvas. Įmonės darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiose socialinėse iniciatyvose, visuomeniniuose renginiuose, mokymuose.

2019 metais buvo baigtos naujo Administracinio bei Regiono skrydžių valdymo centro pastato statybos. Tikimės, kad Įmonės veiklos vykdymas naujame pastate ne tik pagerins darbuotojų darbo sąlygas, bet ir sudarys galimybę sėkmingai įgyvendinti Baltijos FOEB strategiją iki 2025 m. ir vykdyti VĮ „Oro navigacija“ turimos oro navigacijos paslaugų rinkos dalies plėtrą.

Neabejoju, kad 2019 metai paklojo puikius pamatus darbuotojams siekti tapti aukštos kvalifikacijos specialistais, gebančiais savo žiniomis ir iniciatyvumu prisidėti prie Įmonės plėtros ir teikiamų paslaugų kokybės gerinimo. Tikiu, kad visi kartu galime kurti ir plėtoti skaidrią, socialiai atsakingą, atvirą ir nebijančią keistis Įmonę.

Pagarbiai

Marius Beliūnas
Laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas

BENDRA INFORMACIJA, 2019 M.

Įmonės pavadinimas - valstybės įmonė „Oro navigacija“
Adresas - Balio Karvelio g. 25, LT-02184 Vilnius, Lietuvos Respublika
Vadovas - generalinis direktorius Mindaugas Gustys
Veiklos pobūdis - oro transporto infrastruktūros įmonė
Veiklos sritis – oro transporto paslaugos (EVRK2 52.23 oro transportui būdingų paslaugų veikla)
Teisinė forma - valstybės įmonė
Įmonės kodas (PVM mokėtojo kodas) - 210060460 (LT100604610)

Bendras telefono numeris +370 706 94 502
Faksas +370 706 94 522
El. paštas info@ans.lt
Tinklapis www.ans.lt
Socialiniai tinklai linkedin.com/company/oro-navigacija/

2019 m. pagrindiniai finansiniai rodikliai:
Pajamos - 29 163 tūkst. Eur
Grynasis pelnas - 3 095 tūkst. Eur
Nuosavas kapitalas - 48 099 tūkst. Eur
Turtas - 69 488 tūkst. Eur

2019 m. pagrindiniai operaciniai rodikliai:
Bendras skrydžių skaičius - 269 178
Tranzitinių skrydžių skaičius - 204 295
Terminalinių skrydžių skaičius - 64 883

2019 m. pagrindiniai darbuotojų rodikliai:
Darbuotojų skaičius - 291
Vidutinis darbuotojo bruto mėnesinis darbo užmokestis - 4 407 Eur

Pažymėjimai ir sertifikatai:
Oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimas
Skrydžių vadovų mokymo organizacijos pažymėjimas
ISO 9001:2015 sertifikatas
ISO 37001:2017 sertifikatas

2019 m. įmonės sukurta pridėtinė vertė:
291 darbo vieta
Aptarnautų skrydžių skaičius darbuotojui – 1 050
Už 2019 m. priskaičiuota darbuotojų ir darbdavio socialinio draudimo bei gyventojų pajamų mokesčių – 6 297 tūkst. Eur.
Už 2019 m. priskaičiuota kitų mokesčių (pelno mokesčio ir mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise) – 1 617 tūkst. Eur

APIE ĮMONĘ

1991 m. spalio 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu buvo įsteigta Lietuvos Respublikos valstybinė skrydžių tarnyba. 1994 m. Vyriausybė reorganizavo ją bei Valstybinę civilinės aviacijos inspekciją ir įsteigė valstybės įmonę „Lietuvos Respublikos civilinės aviacijos direkcija“. 2001 m. gegužės 15 d. „Lietuvos Respublikos Civilinės aviacijos direkcija“ buvo reorganizuota į biudžetinę įstaigą Civilinės aviacijos administraciją, vykdančią civilinės aviacijos valstybinę priežiūrą, ir valstybės įmonę „Oro navigacija“.

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Įmonės kolegialus valdymo organas yra Įmonės valdyba. Vienasmenis Įmonės valdymo organas – generalinis direktorius. Pagal savo veiklos pobūdį ON yra oro transporto infrastruktūros įmonė.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Įmonės struktūriniai padaliniai išsidėstę keturiuose Lietuvos miestuose – Vilniuje yra centrinė buveinė (Balio Karvelio g. 25, Vilnius), Kaune, Palangoje ir Šiauliuose yra skrydžių valdymo centrai.

Įmonė yra vidutinio dydžio (2019 m. pabaigoje Įmonėje dirbo 291 darbuotojas), kurioje yra 5 departamentai: Operacinės veiklos, Techninės veiklos, Saugos ir saugumo, Finansų ir administracijos, Strateginės plėtros ir inovacijų.

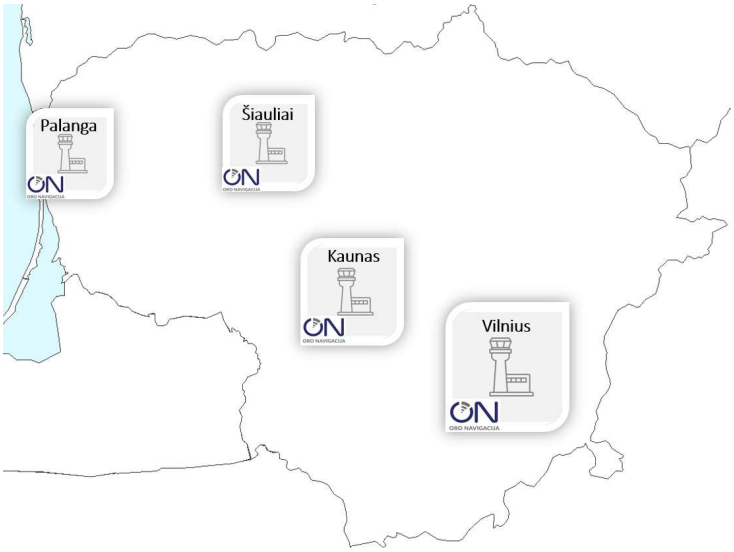

ON veiklos sritys ir teikiamos paslaugos

Pagrindinė Įmonės veikla - teikti oro navigacijos paslaugas: oro eismo valdymo, ryšių, navigacijos ir stebėjimo, oro navigacijos informacijos paslaugas.

ON taip pat užtikrina nuolatinę Aeronautikos gelbėjimo koordinacinio centro veiklą, paieškų ir gelbėjimo darbų, gresiant ar įvykus orlaivio avarijai, organizavimą ir koordinavimą.

Oro navigacijos paslaugų naudotojai – komercinės veiklos licenciją turinčios oro bendrovės, bendroji aviacija, karinė aviacija.

Įmonė iš pagrindinės veiklos (oro navigacijos paslaugų teikimo) gauna apie 95 % pajamų, iš kurių 99 proc. sudaro pajamos už eksporto paslaugas.

ON – Europos oro eismo valdymo tinklo dalis

ON teikiamos oro navigacijos paslaugos vaidina svarbų vaidmenį oro transporto vertės grandinėje, užtikrinant oro eismo srautų valdymą ir skrydžių saugą bei kartu su kitoms suinteresuotomis šalimis kuriant pridėtinę vertę visiems oro transporto vertės grandinės dalyviams.

Įmonė veikia kaip integrali ir neatsiejama Europos oro eismo valdymo tinklo dalis, kuriame 2019 m. dalyvavo virš 500 oro uostų, 43 valstybių oro navigacijos paslaugų teikėjai ir 68 skrydžių valdymo centrai, aptarnavę 11,11 mln. skrydžių.

ON kuria Europos aviacijos ateitį

ON, būdama Europos oro eismo vadybos tinklo dalimi, aktyviai dalyvauja tarptautinėje veikloje.

Baltijos FOEB. 2012 m. Tarpvalstybinės sutarties tarp Lietuvos ir Lenkijos pagrindu įsteigtas Baltijos funkcinis oro erdvės blokas (FOEB), kuris ženkliai prisideda įgyvendinant Europos Sąjungos bendro Europos dangaus (SES) programos teisės aktais grindžiamą požiūrį spręsti ateities oro eismo saugos ir pajėgumo poreikius labiau Europiniu nei vietiniu mąstu. ON veiklą vykdo glaudžiai bendradarbiaudama su Lenkijos oro navigacijos paslaugų teikėju (PANSA).

B4 konsorciumas. Čekijos, Slovakijos, Lenkijos ir Lietuvos oro navigacijos paslaugų teikėjų konsorciumas įkurtas 2014 m. rugsėjo 8 d. B4 konsorciumo tikslas – efektyviau įgyvendinti techniškai sudėtingus SESAR 2020 (angl. Single European Sky Air Traffic Management Research (SESAR)) programos projektus, skirtus pagerinti Europos oro eismo vadybos (toliau – OEV) tinklo funkcionalumą modernizuojant ir harmonizuojant OEV sistemas, kuriant, plėtojant, testuojant ir diegiant inovatyvius technologinius ir operacinius OEV sprendinius.

iTEC aljansas. 2017 m. ON tapo technologinio iTEC (angl. Interoperability Through European Collaboration) aljanso nare. iTEC aljanso narės - didžiausi Europos oro navigacijos paslaugų teikėjai: ENAIRE (Ispanija), DFS (Vokietija), NATS (Jungtinė Karalystė), AVINOR (Norvegija), LVNL (Nyderlandai), PANSA (Lenkija) bei technologinis partneris – skrydžių valdymo sistemos gamintojas „Indra“. iTEC aljanso tikslas - padidinti oro erdvės pralaidumą sumažinant skrydžių vėlavimus, užtikrinti efektyvesnę oro eismo vadybos sistemą bei prisidėti prie griežtėjančių aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimo.

GATE One iniciatyva. Oro navigacijos paslaugų teikėjų (Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos, Čekijos, Serbijos, Austrijos, Makedonijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Slovėnijos, Kroatijos, Albanijos) regioninė platforma, įkurta 2013 m., kurios tikslas – atstovauti GATE ONE iniciatyvoje dalyvaujančių oro navigacijos paslaugų teikėjų interesus Europos Sąjungoje, formuoti bendrą politiką ir inicijuoti bei koordinuoti bendrus regioninius projektus.

KLIENTAI

Aukščiausio lygio ON paslaugų kokybė

ON savo veikloje nuolatos užtikrina aukščiausius aviacijos saugos ir saugumo reikalavimus, nes paslaugų kokybė yra didžiausias ON prioritetas. 2019 m. ON įvykdė visus pagrindinius su teikiamų paslaugų kokybe susijusius rodiklius.

0 minučių	0 avarijų/incidentų	0 pagrįstų pretenzijų
2019 m. ON buvo viena iš kelių oro navigacijos paslaugų teikėjų **Europos Sąjungoje**, kurios kontroliuojamoje oro erdvėje skrydžiai vyko be vėlavimų.	2019 m. dėl ON teikiamų oro navigacijos paslaugų poveikio nejvyko nei vienos avarijos ar pavojingo incidento.	2019 m. ON aptarnavo 269 tūkst. skrydžių, negauta nei viena pagrįsta pretenzija.

Dėmesys grįžtamajam ryšiui

Kaip ir kiekvienais metais, 2019 rudenį Transporto kompetencijų agentūra kartu su VĮ „Oro navigacija“ ir Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba organizavo tradicinį susitikimą su Lietuvos Respublikos oro erdvės naudotojais. Susitikime pristatytos Įmonės planuojamos investicijos, oro eismo srautų tendencijos, pranešimai apie saugos įvykius, saugos kultūros pokyčius bei oro navigacijos paslaugų vienetinius tarifus, aptarti laukiantys iššūkiai.

Bendravimas su klientais, gautas grįžtamasis ryšys padeda tobulėti ir siekti aukštesnės teikiamų paslaugų kokybės, taigi ON organizuoja ne tik kasmetinį susitikimą su oro erdvės naudotojais, bet ir vykdo tikslines klientų apklausas, kuriose klientai skatinami įvertinti ON paslaugų teikimo kokybę, parašyti atsiliepimus, pastabas ir pasiūlymus, susijusius su ON veikla.

Oro erdvės naudotojai

Oro erdvės naudotojų (komercinės veiklos licenciją turinčios aviakompanijos, bendroji aviacija, karinė aviacija) sumokamos rinkliavos už Įmonės suteiktas oro navigacijos paslaugas – tai pagrindinės Įmonės pajamos. Didžiausią dalį pajamų ON gauna už skrydžių valdymo paslaugas suteiktas orlaivių skrydžių metu. Daugiausia skrydžių Lietuvos oro erdvėje 2019 m. atliko tradicinės reguliariųjų skrydžių aviakompanijos, tačiau žemų kaštų avialinijų indėlis taip pat svarus.

269 178 *– tiek skrydžių 2019 m. Lietuvos Respublikos oro erdvėje aptarnavo ON. Tai **1,2** proc. daugiau nei 2018 m.*

2019 m. daugiausia skrydžių LR oro erdvėje įvykdžiusios aviakompanijos

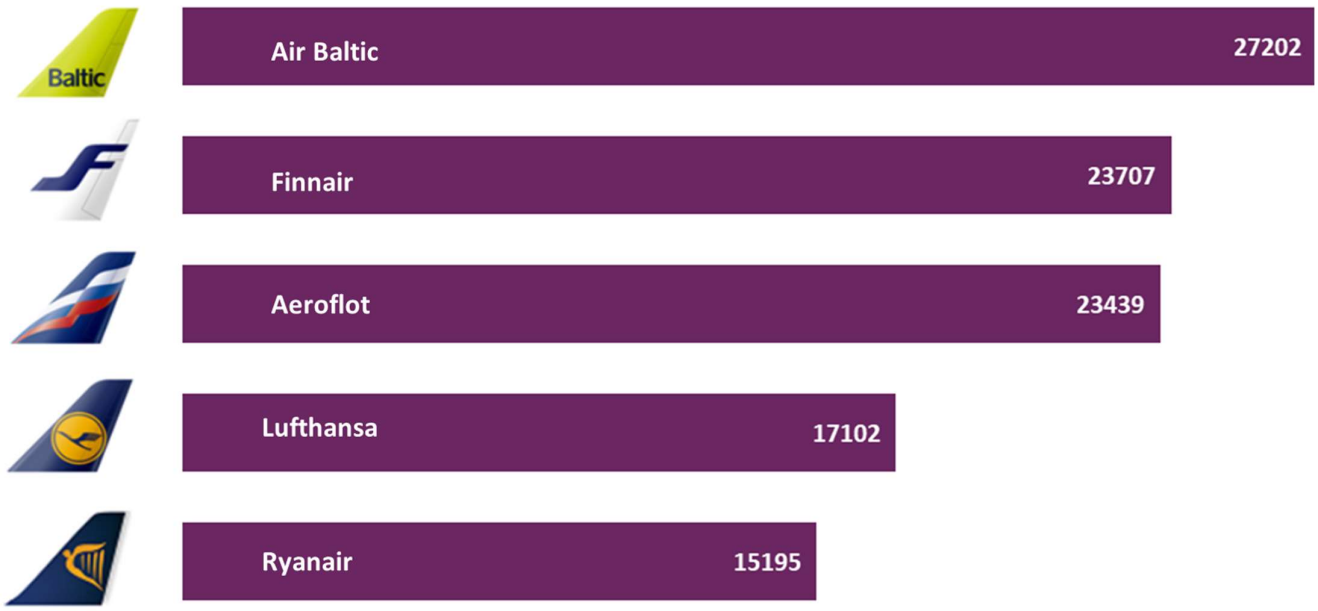

Suinteresuotosios šalys

ON išorės suinteresuotosios šalys – tai valdymo organai (savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kolegialus valdymo organas – valdyba, ir valdybos patariamasis organas – Audito komitetas), tarptautinės organizacijos ir institucijos, asociacijos ir konsorciumai, Baltijos FOEB valdymo organai, šalies valstybinės institucijos, reguliavimo ir priežiūros institucijos, oro erdvės naudotojai, oro uostai, kiti oro navigacijos paslaugų teikėjai, verslo partneriai ir kiti partneriai (žiniasklaida, visuomenė, universitetai). ON vidaus suinteresuotosios šalys – tai darbuotojai, profesinės sąjungos ir vadovai.

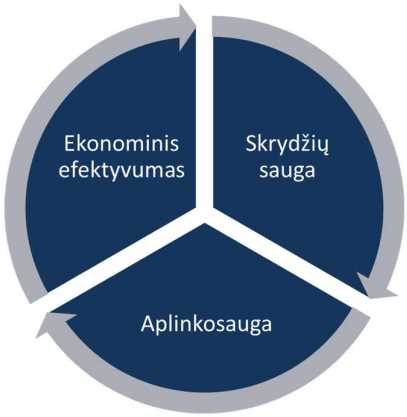

Vadovaujantis 2019 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/317, kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013, nustatytos šios svarbiausios ON vykdomos veiklos poveikio sritys: skrydžių sauga, aplinkos apsauga ir ekonominis efektyvumas. ON vykdomos veiklos poveikio sritys nustatytos, įtraukiant ir suinteresuotas šalis (reguliavimo ir priežiūros institucijas, oro erdvės naudotojus).

Suinteresuotosios šalys apima visus išorinius ir vidinius suinteresuotus subjektus. ON suinteresuotųjų šalių poreikių, lūkesčių ir poveikio analizė apima šiuos etapus:

– suinteresuotų šalių sąrašo sudarymą;
– suinteresuotųjų šalių tipo (grupės) nustatymą;
– kiekvienos suinteresuotos šalies poreikių ir lūkesčių ON veiklos atžvilgiu nustatymą;
– poveikio krypties, tipo ir masto nustatymą;
– suinteresuotųjų šalių pagal vieningus kriterijus grupavimą;
– atskirų suinteresuotų šalių svarbos ir prioritetų nustatymą.

Dauguma išorės suinteresuotųjų šalių (Susisiekimo ministerija, valdyba, tarptautinės organizacijos ir institucijos, asociacijos ir konsorciumai, Baltijos FOEB valdymo organai, šalies valstybinės institucijos, reguliavimo ir priežiūros institucijos) turi tiesioginį poveikį ON ir jos veiklai, tačiau kai kurias išorės ir vidaus suinteresuotąsias šalis (oro erdvės naudotojus, oro uostus, kitus oro navigacijos paslaugų teikėjus, verslo partnerius, kitus partnerius (žiniasklaidą, visuomenę, universitetus), darbuotojus, profesines sąjungas, vadovus) ir ON sieja abipusio poveikio ryšiai.

FINANSINIAI REZULTATAI

Ženklus kitos veiklos pajamų augimas

ON pajamas sudaro pagrindinės veiklos (pajamos už oro navigacijos paslaugas), finansinės veiklos ir kitos veiklos pajamos. 2019 m., lyginant su 2018 m., ON pajamos sumažėjo 3,7 proc., bendrasis pelnas ir grynasis pelnas sumažėjo atitinkamai 13,4 proc. ir 28,7 proc., o sąnaudos padidėjo 0,4 proc. Grynasis pelnas mažėjo 2,1 proc. Pagrindinės veiklos, teikiant maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugas, pajamos sudarė 95,0 proc. visų pajamų. Kitos veiklos pajamos (oro navigacijos informacija ir kitos su aviacine veikla susijusios pajamos), kurios per ataskaitinį laikotarpį augo 69,8 proc., bendroje pajamų struktūroje 2019 m. sudarė 4,4 proc.
2019 m. ON pasiekė visus planuotus pagrindinius finansinius rodiklius.

Įmonės planuoti ir faktiniai finansiniai rodikliai, 2019 m.

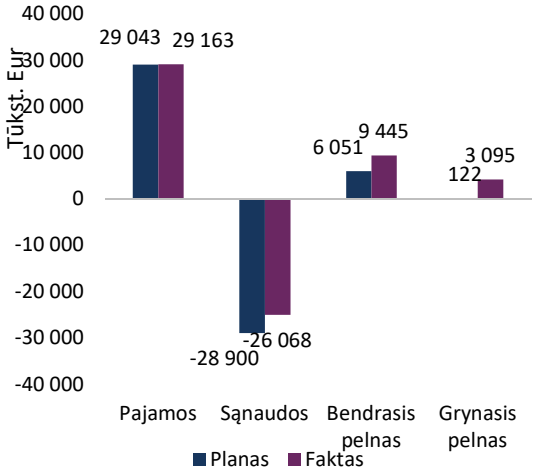

Paslaugų kainodara – suderinta su oro erdvės naudotojais ir Europos Komisija

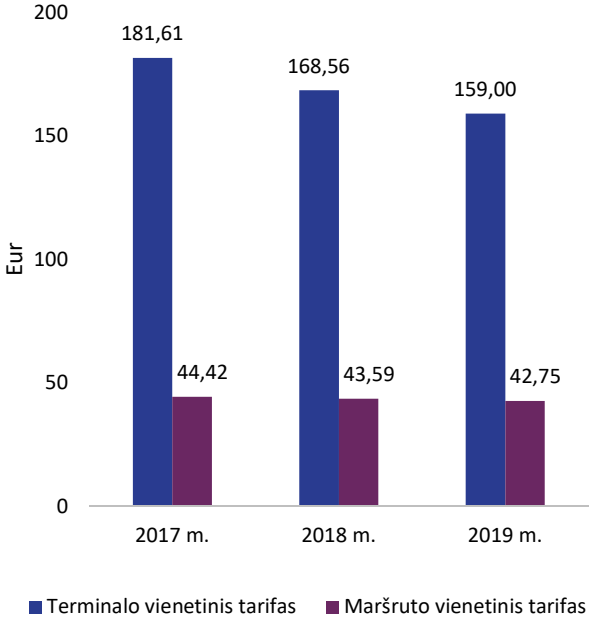

Įmonės teikiamų oro navigacijos paslaugų vienetiniai tarifai, kurie naudojami apmokestinant oro erdvės naudotojus už suteiktas paslaugas, taikomi tik tuomet, kai suderinami su oro erdvės naudotojais ir patvirtinami Europos Komisijos.

ON veikla vykdoma sąnaudų kompensavimo principu. Sąnaudos apskaičiuojamos ir kainodaros principai nustatomi vadovaujantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) procedūrų, Europos Sąjungos ir nacionalinių civilinės aviacijos teisės aktų, Eurokontrolės dokumentų nuostatomis. Siekiant vykdyti Europos Komisijos reikalavimus kasmet mažinti vienetinius tarifus (rinkliavą), ON 2019 m., lyginant su 2018 m., terminalo tarifą (rinkliavą) mažino 5,7 proc., o maršruto – 1,9 proc.

ĮMONĖS VEIKLOS VERTINIMAS

Veiklos kokybės užtikrinimas

Įmonė gali veikti tik turėdama galiojantį oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimą, patvirtinantį, kad jos teikiamos paslaugos atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 550/2004 bei Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2017/373 nuostatas. ON įdiegta kokybės vadybos sistema užtikrina kokybišką, tikslų ir darnų visos Įmonės darbą, garantuoja visų Įmonėje vykstančių procesų skaidrumą ir aiškumą, tiksliai padalina atsakomybę tarp darbuotojų bei skatina nuolatinį Įmonės veiklos procesų tobulinimą ir užtikrina veiklos efektyvumą.

- Oro navigacijos paslaugų teikėjo pažymėjimas LT.ATM/ANS.001/1., patvirtina, kad Įmonė, teikdama oro navigacijos paslaugas Lietuvos Respublikos oro erdvėje, laikosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 550/2004 bei Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2016/1377 taikytinų reikalavimų.
- Skrydžių vadovų mokymo organizacijų (ATCO TO) pažymėjimas LT.38, išduotas 2016 m. gruodžio 28 d., patvirtina, kad Įmonė laikosi Komisijos reglamento 2015/340 taikytinų reikalavimų vykdant skrydžių vadovų mokymą.
- ISO 9001:2015 pažymėjimas, išduotas 2019 m. gruodžio 2 d., patvirtina, kad Įmonė įdiegė ir taiko kokybės vadybos sistemą teikdama oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugas, aeronautikos paieškos ir gelbėjimo organizavimą ir koordinavimą, bei personalo mokymus.

Įmonės atitikimą teisės aktams, standartams ir rekomenduojamai praktikai, reglamentuojančiai oro navigacijos paslaugų teikimą, periodiškai įvairiomis apimtimis audituoja ar vykdo konsultacijas tarptautinės organizacijos ICAO ir Eurokontrolė, Europos Sąjungos institucijos (Europos Komisija ir Europos aviacijos saugos agentūra), nacionalinė priežiūros institucija Transporto kompetencijų agentūra.

Auditų metu nustatytoms neatitiktims šalinti, Įmonė parengia taisomųjų veiksmų planus ir apie neatitikčių pašalinimą informuoja auditą atlikusią instituciją. Įmonėje prevenciškai vykdoma atitikties stebėsena ir procesų monitoringas tam, kad būtų įvertintas procesų tinkamumas siekiant planuotų rezultatų ir atitiktis taikomiems reikalavimams.

Įmonė siekia palaikyti dalykiškus ir atvirus santykius su priežiūros institucijomis, reguliariai organizuoja darbinius susitikimus, siekdama aptarti naujų teisės aktų taikymo aprėptį bei nuostatas ar kitas iškilusias problemas.

Veiklos rezultatams įtakos turintys išoriniai veiksniai

Europos oro transporto sektoriaus plėtrą ilguoju laikotarpiu lems keletas tarpusavyje susijusių išorinių veiksnių, tiesiogiai nesietinų su Europos regionu. Pagrindiniai veiksniai, lemsiantys oro eismo srautus Europoje vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, yra šie:

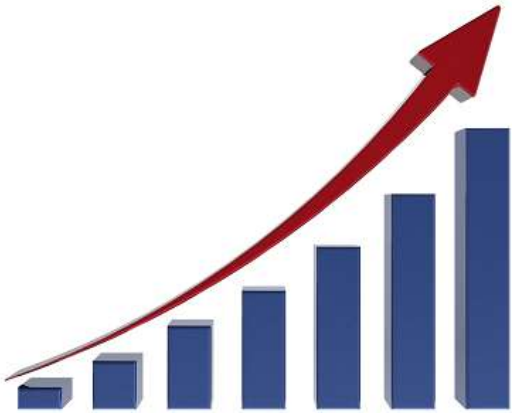

- demografiniai: prognozuojama, kad sparčiausias ekonomikos ir populiacijos skaičiaus augimas bus stebimas Afrikoje ir Azijoje, todėl paklausa oro transporto paslaugoms šiuose regionuose per artimiausius dešimtmečius gali reikšmingai padidėti;

- ekonominiai: prognozuojamas ES svarbos pasaulio ekonomikai mažėjimas, t. y. prognozuojama, kad 2050 m. ES sukuriamas BVP sudarys tik 17 proc. pasaulio BVP, palyginus su 29 proc. 2010 m.;

- aplinkosauginiai: prognozuojama, kad technologinė pažanga turės reikšmingą įtaką pasaulinei aviacijos rinkai 2035-2050 m. laikotarpiu ir gali reikšmingai sumažinti energijos vartojimą, tokiu būdu mažinant neigiamą įtaką aplinkai ir priklausomybę nuo naftos produktų;

- technologiniai: Europos oro erdvės architektūros pokyčiai, naujos kartos oro erdvės dalyviai (bepiločiai orlaiviai), konkurencijos Europos oro navigacijos paslaugų rinkoje stiprėjimas bei oro eismo vadybos sistemos modernizacija ir skaitmenizacija bus vieni svarbiausių ON laukiančių iššūkių.

2020 m. pradžioje išryškėjus kovai su pasaulinės pandemijos protrūkiu taikomų apribojimų, ypač sienų pralaidumo, poveikiui skrydžių srautams ir Įmonės veiklos rezultatams trumpuoju laikotarpiu, tampa akivaizdu, kad tai turės ilgalaikes pasekmes ne tik aviacijos sektoriui, bet ir pasaulio ekonomikai. Esant šioms aplinkybėms, trumpuoju laikotarpiu prognozuojama neigiama paklausa ir ekonomikos recesija daugelyje valstybių. Skrydžių srautų apimtys sumažėjo drastiškai. „Eurokontrolės“ duomenimis, skrydžių mažėjimas 2020 m. balandžio mėn. Europoje stabilizavosi ties -90 proc. riba, o planuojamas oro transporto paklausos atsigavimas bus lėtas. Įmonė, reaguodama į paklausos kritimą, nuo pat pradžių dėjo visas įmanomas pastangas, siekdama apsaugoti darbuotojus nuo viruso grėsmės ir užtikrinti Įmonės veiklos tęstinumą. Net ir sunkiomis aplinkybėmis Įmonės pagrindiniu prioritetu išlieka maksimalus esamų darbo vietų išsaugojimas.

ĮMONĖS KORPORATYVINĖS ATSAKOMYBĖS PRINCIPAI

Korporatyvinės atsakomybės politika

ON vykdytos socialinės, aplinkosaugos ir korupcijos prevencijos iniciatyvos apibendrintos Korporatyvinės atsakomybės politikoje, kuri nustato korporatyvinės atsakomybės politikos tikslus ir taikymo sritis, taikomus korporatyvinės atsakomybės principus ir nuostatas skirtingose korporatyvinės atsakomybės srityse, vykdomų iniciatyvų veiksmingumo vertinimą.

Įgyvendindama Korporatyvinės atsakomybės politiką, ON siekia mažinti neigiamą savo klientų (aviakompanijų ir kitų oro erdvės naudotojų) veiklos poveikį aplinkai ir visuomenei bei dalyvauti sprendžiant ekonomines, socialines ir aplinkosaugos problemas, tokiu būdu prisidedant prie visuomenės raidos ir ekonomikos augimo. Atsižvelgdama į misiją, viziją, strateginius tikslus ir vertybes, ON realizuoja savo korporatyvinę atsakomybę per kryptingą veiklą keturiose svarbiausiose srityse: žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkosaugos ir korupcijos prevencijos. Įgyvendindama Korporatyvinės atsakomybės politiką, ON siekia socialiai atsakingos ir darniai vystomos veiklos vadovaudamasi šiais principais:

Korporatyvinės atsakomybės sritys

Žmogaus teisių sritis	Darbuotojų teisių sritis	Aplinkosaugos sritis	Korupcijos prevencijos sritis
1 principas. Siekti, kad ON ir kitos verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje 2 principas. Užtikrinti, kad ON neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidimų	3 principas. Siekti, kad ON ir kitos verslo organizacijos remtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas 4 principas. Siekti panaikinti bet kokį privalomąjį ar priverstinį darbą 5 principas. Siekti panaikinti diskriminaciją, susijusią su įdarbinimu ir profesija	6 principas. Siekti, kad ON ir kitos verslo organizacijos remtų prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą 7 principas. Imtųsi iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti 8 principas. Skatintų aplinkai palankių technologijų plėtojimą	9 principas. ON ir kitos verslo organizacijos turi vykdyti korupcijos prevencijos priemones ir savo pavyzdžiu skatinti antikorupcinę kultūrą

Rengdami Korporatyvinės atsakomybės politiką vadovavomės pažangiausia tarptautine ir nacionaline praktika, naudojomės Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo principais žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkosaugos ir korupcijos prevencijos srityse.

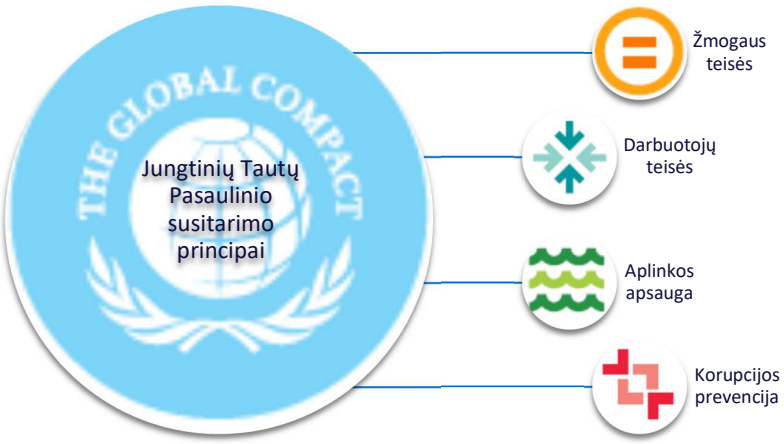

Socialinės atsakomybės principai

Viešųjų ir privačių interesų derinimas. Užtikriname, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinant priimamų sprendimų nešališkumą ir užkertanti kelią korupcijai atsirasti bei plisti.

Naujų darbuotojų adaptacijos programa. Jos tikslas – apibrėžti nuosekliai taikomų veiksmų, reikalingų tinkamai ir efektyviai naujai priimtų darbuotojų adaptacijai, orientavimui ir socializacijai Įmonėje, seką bei eigą.

Korporatyvinės atsakomybės politika. Nustatytos Įmonės korporatyvinės atsakomybės sritys ir įtvirtintos nuostatos, kuriomis vadovaujantis yra kuriama socialiai atsakingos ir darniai vystomos Įmonės veiklos kultūra bei praktika.

Lygių galimybių tvarka. Užtikriname, kad visiems darbuotojams būtų taikomi vienodi reikalavimai, susijęs su atliekamo darbo kokybe ir kompetencija, nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar požiūrių, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Susitarimas dėl socialinio dialogo. Įmonei yra svarbus jos bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, todėl 2019 m. gegužės 7 d. su profesinėmis sąjungomis buvo pasirašytas Susitarimas dėl socialinio dialogo vystymo valstybės įmonėje „Oro navigacija“. Primename, kad socialiniai partneriai taip pat yra skatinami argumentuotai diskutuoti ir teikti konkrečius, pagrįstus ir aiškiai motyvuotus pasiūlymus.

KORPORATYVINĖS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

Atsižvelgdama į misiją, viziją, strateginius tikslus ir vertybes, ON realizuoja savo korporatyvinę atsakomybę per kryptingą veiklą keturiose svarbiausiose srityse: žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkosaugos ir korupcijos prevencijos.

Žmogaus teisių sritis

2019 m. rugsėjo mėn. siekiant skirti didesnį dėmesį žmogaus teisių apsaugai ir šviesti visuomenę apie skaitmeninės erdvės keliamas grėsmes žmonių saugai, kibernetinių nusikaltimų prevencijos priemones bei kitais aktualiais kibernetinio saugumo klausimais Birštone vykusiame diskusijų festivalyje „Būtent“, ON atstovas skaitė pranešimą ir, kartu su Krašto apsaugos ministerijos bei privataus sektoriaus atstovais, inicijavo diskusiją aktualiais klausimais. Renginio metu prie diskusijos prisijungti ir klausimus užduoti bei savo nuomonę išsakyti galėjo žiūrovai.

Nuo 2018 m. organizuojant viešųjų pirkimų procedūras į pirkimo dokumentus įtrauktas reikalavimas, kad tiekėjai remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje, vykdydami savo korporatyvinės atsakomybės (socialinės atsakomybės ar darnaus vystymosi) politiką.

Darbuotojų teisių sritis

2019 m. balandžio 1 d., po derybų su profesinių sąjungų atstovais, Įmonėje patvirtinta darbuotojų darbo apmokėjimo sistema, kurioje buvo nustatyta kintamojo darbo užmokesčio apmokėjimo, priklausančio nuo asmeninių ir Įmonės rodiklių, sistema. 2019 m. spalio mėn. kintamojo darbo užmokesčio sistema, priklausanti nuo asmeninių rodiklių, panaikinta susitarus su profesinių sąjungų atstovais.

2019 m. rugsėjo mėn. ON atstovai (VĮ „Oro navigacija“ profesinės sąjungos, Lietuvos Respublikos skrydžių vadovų asociacijos bei ON administracijos atstovai) socialinio dialogo įrankio kūrimo oro eismo vadyboje baigiamajame susitikime Romoje. Susitikime dalyvavo tarptautinių organizacijų CANSO, ETF, ATCEUC bei įvairių šalių ONPT atstovai. Renginio metu buvo dalijamasi socialinio dialogo užtikrinimo skirtingose įmonėse patirtimi.

2019 m. lapkričio mėn. profesinių sąjungų atstovams pristatyti atlygio tyrimo rezultatai, kuriais buvo vadovaujamasi keliant 2020 m. darbo užmokestį.

2019 m. gruodžio mėn. ON buvo atliktas pakartotinis mikroklimato tyrimas, kurio apibendrinti rezultatai bus pristatyti Įmonės darbuotojams 2020 m.

Aplinkosaugos sritis

2019 m. ON persikėlė į naują administracinį pastatą, turintį daugybę privalumų aplinkosaugos kontekste: kabinetuose įrengtos išmanios apšvietimo, elektros energijos tiekimo, vėdinimo, šildymo, oro kondicionavimo sistemos, sudarytos sąlygos atliekų rūšiavimui. Šalia pastato įrengta elektromobilių įkrovimo stotelė - tokiu būdu gerinama elektromobilių įkrovimo stotelių infrastruktūra Lietuvoje bei skatinama darbuotojus naudotis inovatyviomis ir ekologiškomis transporto priemonėmis.

2019 m. vasario mėn. tarp ON ir valstybės įmonės Lietuvos oro uostų (toliau – LTOU) atstovų pasirašytas bendrom jėgom parengtas dokumentas „Vilniaus oro uosto triukšmo mažinimo planas 2019-2020 m.“ (toliau – Planas). Pagrindinis tikslas, kurio siekiama šiuo Planu – net ir augant skrydžių Vilniaus tarptautiniame oro uoste skaičiui nedidėjančios arba mažėjančios viršnorminio triukšmo zonos ir į jas patenkančių gyventojų skaičius. Plane identifikuojami triukšmo šaltiniai ir triukšmo valdymo priemonių grupės.

Korupcijos prevencijos sritis

2019 m. įmonė, organizuodama viešųjų pirkimų procedūras, užtikrino, kad į pirkimo dokumentus būtų įtrauktas reikalavimas, kad tiekėjai vadovautųsi Tiekėjų etikos kodeksu viešuosiuose pirkimuose.

2019 m. kovo mėn. ON tapo pirmąja valstybės įmone, kurios įdiegta antikorupcinė vadybos sistema pagal ISO 37001 standartą buvo oficialiai sertifikuota sertifikavimo kompanijos, turinčios akreditaciją sertifikuoti įmones pagal minėtą standartą.

2019 m. lapkričio mėn. gerosios valdysenos principų taikymą skatinantis Valdymo koordinavimo centras (VKC) „Oro navigaciją“ pripažino geriausiai antikorupcines priemones diegiančia valstybės įmone. Įmonės generaliniam direktoriui Mindaugui Gusčiui įteiktas „Antikorupcinių priemonių lyderio“ apdovanojimas.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS SRITIS

Įmonėje įdiegta antikorupcinė vadybos sistema pagal LST ISO 37001:2017 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ standartą. Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų mokymui, etiško elgesio ir etiško verslo skatinimui, rizikos vertinimui ir korupcijos kontrolės mechanizmų diegimui bei tobulinimui. Siekiama, kad kiekvienas Įmonės darbuotojas būtų atsakingas už įvairių korupcijos apraiškų užkardymą ir atsparumo joms didinimą.

Gerosios valdysenos principų taikymą skatinantis Valdymo koordinavimo centras (VKC) „Oro navigaciją“ pripažino geriausiai antikorupcines priemones diegiančia valstybės įmone.

2019 m. pavasarį „Oro navigacija“ tapo pirmąja valstybės įmone, kurios įdiegta antikorupcinė vadybos sistema pagal ISO 37001 standartą buvo oficialiai sertifikuota sertifikavimo kompanijos, turinčios akreditaciją sertifikuoti įmones pagal minėtą standartą. Įmonės sertifikavimą atliko nacionalinio Italijos akreditacijos biuro „Accredia“ akredituota italų kompanija „Certification S.r.l.“.

CERTIFICATION

CERTIFICATE No.0061/2019
SERTIFIKATAS Nr. 0061/2019

WE CERTIFIED THAT ANTY-BRIBERY MANAGEMENT SYSTEM OF COMPANY
MES PATVIRTINAME, KAD ĮMONĖS ANTIKORUPCINĖ VADYBOS SISTEMA

Valstybės įmonė „Oro navigacija“
Headquarter/ Centrinė būstinė : Rodūnios kelias 2, LT-02188 Vilnius, Lietuva
Local Unit/ Padalinial: Oro uosto g. 4, LT-54460 Kaimėlava, Kauno raj., Lietuva;
Laikūnų g. 3, LT-77103 Šiauliai, Lietuva; Liepojos pl. 1, LT-00170 Palanga, Lietuva

IS IN COMPLIANCE WITH
ATITINKA

ISO 37001:2016

FOR THE FOLLOWING SCOPE
TAIKYMO SRITYJE

Provision and Development of Air Traffic Management and Air Navigation Services, including Air Traffic Services, Air Traffic Flow Management, Airspace Management, Communication, Navigation and Surveillance Services, Aeronautical Information Services, Aeronautical Search and Rescue Organization and Coordination.
Oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugos, įskaitant oro eismo paslaugas, oro eismo srautų valdymą, oro erdvės valdymą, ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugas, oro navigacijos informacijos paslaugas, aeronautikos paieškos ir gelbėjimo organizavimo ir koordinavimo paslaugas.

FIRST ISSUE PRADINIS PATVIRTINIMAS	MODIFIED ON SERTIFIKATAS GALIOJA NUO	RENEWAL EXPIRY DATE SERTIFIKATAS GALIOJA IKI
2019/03/21	2019/03/21	2022/03/20

For the Certification Body
Sertifikavimo įstaigos vardu
(Director)

ACCREDIA

SEDE:
LOCATION:
Via Filippo Argelati, 35/a
20143 MILANO - ITALY - EU

www.certificationsrl.it

The validity of the certification is subject to annual audit and the complete re-assessment of the system every three years
Sertifikavimo galiojimas kasmet vertinamas priežiūros auditu metu ir pakartotinai įvertinimas atliekamas kas trejus metus

© CERTIFICATION S.R.L. – QM 10 00 04 – Rev.03– 2019-03-20

Audito metu buvo tikrinama dokumentų ir procesų atitiktis ISO 37001 normoms, Įmonės įgyvendinamos finansinės ir nefinansinės kontrolės priemonės, personalo patikros ir kvalifikacijos kėlimo procedūros, įsigijimų procesų atitiktis standartui, pranešėjų apsauga, analizuojamas korupcijos rizikų identifikavimo, vertinimo ir mažinimo procesas. Auditoriai taip pat vertino, kaip Įmonė pasirengusi fiksuoti ir šalinti korupcinės vadybos sistemos neatitikimus. Patikros metu įvertintas ir Įmonės dalyvavimo tarptautiniuose projektuose skaidrumas.

ŽMOGAUS TEISIŲ SRITIS

ON socialinės atsakomybės politikos pamatas yra visuotinis žmogaus teisių laikymasis. Įmonė užtikrina lygias darbuotojų teises bei vienodas galimybes darbe nepriklausomai nuo lyties, etninės kilmės, rasės, tautybės, socialinės padėties, amžiaus, negalios, narystės politinėje partijoje ar asociacijoje, religinių įsitikinimų ar lytinės orientacijos. Įmonė vadovaujasi patvirtintu Lygių galimybių tvarkos aprašu.

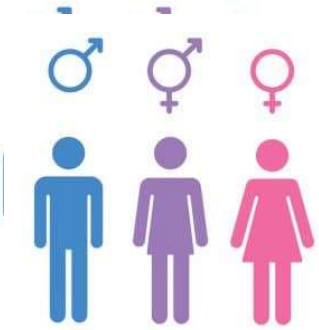

Kiekvienas darbuotojas, matęs ir (ar) turintis įtarimą, ir (ar) esantis diskriminavimo, priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo atvejo liudininku, gali apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui arba Įmonės paskirtam atsakingam asmeniui. ON užtikrinamas konfidencialumas nagrinėjant skundus, atitinkamai visi darbuotojai ir Įmonė bet kokią informaciją, gautą nagrinėjant pažeidimą, turi laikyti paslaptyje.

Sprendimai, susiję su priėmimu į darbą, kompetencijų ugdymu, apmokėjimu už darbą ar kitomis išmokomis, paaukštinimu pareigose yra priimami vadovaujantis skaidriais kriterijais ir objektyviais veiksniais.

Įmonė laikosi viršvalandinį darbą ir darbo laiko trukmę reglamentuojančių įstatymų, gerbia darbuotojų teisę į poilsį ir netoleruoja bet kokios rūšies priekabiavimo ar smurto, pasisako prieš bet kokią diskriminaciją ir priverstinį ar vaikų darbą.

Child Labor Free™

DARBUOTOJŲ TEISIŲ SRITIS

Valstybės įmonė „Oro navigacija“, formuodama darbuotojų komandą, orientuojasi į žmonių profesionalumą, pozityvų mąstymą, kūrybingumą, norą bei sugebėjimą tobulėti bei efektyviai dirbti. Šiuo metu Įmonė yra subūrusi inovatyvų, aukštos kvalifikacijos kolektyvą – daugiau kaip 80 proc. darbuotojų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

„Mūsų įmonė yra daugianacionalinė ir daugiakultūrinė. Joje vertinamas kiekvienas darbuotojas: nepriklausomai nuo jo tautybės, rasės ar lyties. Nepriklausomai nuo amžiaus ar atėjimo dirbti į įmonę dienos. Na, kiek gal ir suklydau – patyrę žmonės, atidavę įmonei didesnę dalį savo gyvenimo, užsitarnauja dar didesnės pagarbos, nes jie jau yra Įmonės vertybė.“

Marius Beliūnas

ON veikia 4-ios profesinės sąjungos: VĮ „Oro navigacija“ profesinė sąjunga, Lietuvos skrydžių vadovų asociacija, Palangos skrydžių valdymo profesinė sąjunga ir Kauno skrydžių vadovų profesinė sąjunga, kurios vienija didžiąją daugumą ON darbuotojų.

Kad Įmonės veikla būtų efektyvi ir sėkminga labai svarbu efektyviai valdyti Darbdavio ir Profesinių sąjungų santykius. Gegužės mėnesį valstybės įmonė „Oro navigacija“, valstybės įmonės ,,Oro navigacija“ profesinė sąjunga, Lietuvos Respublikos skrydžių vadovų asociacija, Palangos skrydžių valdymo centro profesinė sąjunga ir Kauno skrydžių vadovų profesinė sąjunga pasirašė susitarimą sėkmingam socialiniam dialogui Įmonėje vykdyti ir palaikyti. Partneriai siekia bendros vizijos kaip palaikyti pusiausvyrą tarp Įmonės sėkmės ir sklandaus tarpusavio bendradarbiavimo. Socialiniame dialogo susitarime numatytas socialinių partnerių elgesys ir bendravimas, informavimas, konsultavimasis ir profesinių sąjungų dalyvavimas bei ginčų sprendimo tvarka.

APLINKOSAUGOS SRITIS

Rūpinamės visuomenės gerove

ON, suprasdama, kad pagrindinė Įmonės veikla, t. y. skrydžių valdymo paslaugos, yra susijusi su viena iš didžiausią atmosferos taršą ir triukšmą sukeliančių žmogaus veiklų – oro transportu, teikia didelį prioritetą neigiamą aviacinės veiklos įtaką aplinkai mažinančioms priemonėms.

Nenutrūkstamo kilimo ir artėjimo tūpti procedūrų (CCO/CDO) diegimas Vilniaus tarptautiniame oro uoste aviakompanijoms leidžia efektyviau skraidyti taupant kurą.

Laisvųjų maršrutų koncepcijos diegimas, benradarbiaujant su BFOEB partnere PANSA, užtikrina trumpesnius orlaivių nuskrendamus atstumus.

ON, bendradarbiaudama su VĮ Lietuvos oro uostais, parengė priemonių planą triukšmo mažinimui Vilniaus tarptautinio oro uosto prieigose, kuriose numatyti konkretūs darbai kiekvienai šaliai.

ON darbuotojai skatinami tausoti energiją bei rūšiuoti atliekas.

ON, skatindama inovatyvių ir ekologiškų transporto priemonių naudojimą, įdiegė elektromobilių įkrovimo stotelę prie naujojo pastato.

Vilniaus oro uosto triukšmo valdymo planas

Augant Vilniaus gyventojų nepasitenkinimui dėl aviacinės veiklos sukeliamo triukšmo Vilniuje, 2019 m. vasario mėn. tarp ON ir VĮ Lietuvos oro uostų (toliau – LTOU) atstovų pasirašytas bendromis jėgomis parengtas dokumentas „Vilniaus oro uosto triukšmo mažinimo planas 2019-2020 m.“ (toliau – Planas). Pagrindinis tikslas, kurio siekiama šiuo Planu – net ir augant skrydžių Vilniaus tarptautiniame oro uoste skaičiui nedidėjančios arba mažėjančios viršnorminio triukšmo zonos ir į jas patenkančių gyventojų skaičius. Plane identifikuojami triukšmo šaltiniai ir triukšmo valdymo priemonių grupės.

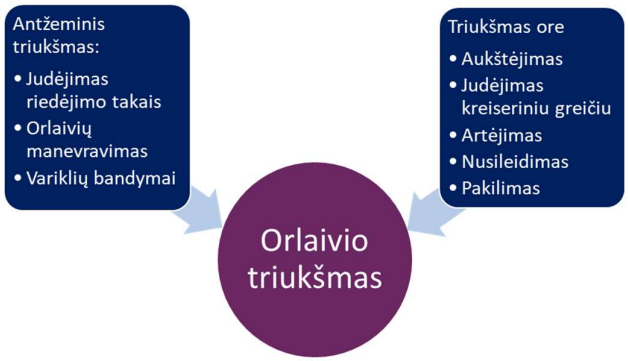

Pagal Planą ON prisideda taikant triukšmo ir/arba jo poveikį mažinančias procedūras orlaiviams artėjant, leidžiantis ir kylant. ON operacinėje aplinkoje jau dabar taiko nuoseklaus leidimosi operacijas, (angl. Continuous Descent Operations, CDO) ir, iš dalies, nuoseklaus aukštėjimo procedūras, (angl. Continuous Climb operations, CCO), kurių skaičius bus didinamas. Taip pat, ON, norėdama sumažinti triukšmą teritorijose ties kilimo maršrutais, didins nuo KTT 01/19 išskrendančių orlaivių pirmojo posūkio taško aukštį nuo 3000 MSL iki 4000 MSL.

ON atsakinga ir už orlaivių maršrutų pakeitimus, kurie turėtų teigiamą įtaką triukšmo mažėjimui. Visi maršrutai bus patikrinti ON specialistų ir pagal triukšmo žemėlapiuose pateikiamą informaciją, koreguojami.

ON įsipareigojo, jog savo veikloje sieks, kad išskridimai/ atskridimai būtų vykdomi tik pagal numatytas oficialias procedūras ir būtų vykdoma nuolatinė paskelbtų operacinių reikalavimų stebėsena ir kontrolė.

LTOU ir ON atsakingi darbuotojai susitarė, kad organizuos reguliarius susitikimus ne rečiau kaip 1 kartą per ketvirtį, kuriuose aptars Plano vykdymą, o Plano įgyvendinimo stebėsena bus vykdoma lyginant aktualų triukšmo žemėlapį ir ataskaitas su ankstesnių metų duomenimis.

Naujas pastatas – SMART gyvenimas

Įgyvendinant inžinerinius sprendimus naujo pastato Valdymo ir Administraciniame korpusuose panaudotos išmanios apšvietimo, elektros energijos tiekimo, vėdinimo, šildymo, oro kondicionavimo sistemos. Kabinetuose įrengti LED šviestuvai su apšviestumo ir judesio kontrole. Šviestuvo intensyvumas reguliuojasi automatiškai, įvertinant visus šviesos šaltinius – saulę ir pan. Išėjus iš patalpos po 10 minučių šviestuvas sumažins apšvietimą iki 30 proc., o dar po 10 minučių – išsijungs.

Pastate įrengtos septynios ventiliacinės kameros, kuriomis į patalpas tiekiamas paruoštas oras: oras filtruojamas, pašildomas arba atvėsinamas, sausinamas. Suderintas vėdinimo srautas atlieka higienos normas atitinkantį oro pasikeitimą patalpose atsižvelgiant į darbuotojų skaičių. Vėdinimo sistemos veikia suderintai su patalpų šildymo ir vėsinimo sistemomis: šiltuoju metų laiku vėsina, o šaltuoju metų laiku – šildo.

Pastate įrengta šildymo sistema naudoja geoterminę (šiluma gaminama Įmonės šilumos siurbliais) ir centralizuotą (tiekiama termofikatu iš Vilniaus šilumos tinklų) šiluminę energijas. Kabinetuose šildymas atliekamas per šildymo radiatorius ir vėdinimo kameras. Darbuotojai šilumą patalpoje gali reguliuoti termovožtuvo pagalba.

Kabinetuose įrengti vėsinimo moduliai: šalčio kasetės ir šalčio sijos. Darbuotojas gali pultelio pagalba reguliuoti temperatūrą ir ventiliatoriaus greitį.

SOCIALINĖS INICIATYVOS

Renginiai ir paramos akcijos

ON daug dėmesio skiria darbuotojų bendravimui neformalioje aplinkoje. Siekiant įmonės darbuotojų vieningumo, komandiškumo, skatinant tarpusavio bendravimą ir draugiškos atmosferos kūrimą, 2019 metais buvo organizuojama daug renginių bei iniciatyvų, kaip antai:

- minint Vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną – kartu su darbuotojais nepriklausomybę šventė ir seniausias Lietuvoje, bet visuomet jaunas ir veržlus ansamblis ,,Ratilio";
- visi kolegos, norintys pasitikrinti raštingumo įgūdžius, turėjo galimybę dalyvauti Nacionalinio diktanto I-ame ture ir kartu rašyti diktantą;
- organizuotos Užgavėnės, kurių metu darbuotojai buvo kviečiami pasivaišinti jų kolegų ruošta koše;
- darbuotojai buvo įtraukti ruošiant Kovo 11-osios sveikinimą;
- organizuota įkurtuvių šventė naujame pastate;
- rengti bendri Įmonės pusryčiai;
- vyko vadovų ir visų darbuotojų susitikimai, siekiant aptarti praėjusių laikotarpių veiklas, iniciatyvas, pasiekimus, ateities planus;
- paminėta Tarptautinė civilinės aviacijos diena.

ON darbuotojai buvo kviečiami tapti kraujo donorais - Įmonėje lankėsi Nacionalinio kraujo centro atstovai. ON kolektyvas neliko abejingas tiems, kuriems reikia kraujo.

Darbuotojai – aktyvūs renginių organizatoriai ir dalyviai

„Geriau vieną kartą pamatyti, negu šimtą kartų išgirsti" - taip sako lietuvių liaudies patarlė. 2019 m. Įmon

ėje startavo nauja tradicija - „Departamentų prisistatymo mėnesiai". Tai iniciatyva, kurios metu kiekvieno departamento skyrius stengėsi kuo įdomiau ir išradingiau pristatyti savo darbą, o darbuotojai turėjo galimybę aplankyti savo kolegas, pamatyti jų veiklą iš arčiau.

„Važiuoji vienas? Pavežk kaimyną!" - tai socialinė iniciatyva, prie kurios prisijungė ir mūsų Įmonė. Šia iniciatyva siekiama skatinti darnaus judumo kultūrą šalyje, sveikesnį ir mažiau nuo automobilių priklausomą gyvenimo būdą, mažinti transporto spūstis ir oro taršą miestuose. Tai puiki proga ne tik geriau susipažinti, pabendrauti su savo kaimynu ar kolega, bet ir pakviesti jį į darbą keliauti kartu. Mes patys esame transporto spūsčių, oro taršos priežastys, nes kasdien, net penkiuose iš šešių automobilių žmonės keliauja po vieną. Mums visiems yra itin aktualios transporto spūsčių ir aplinkos taršos problemos.

ON komanda dalyvavo komandos formavimo praktiniame seminare Rukloje, Jonavos rajone, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vaidoto mechanizuotame pėstininkų batalione. ON komandą atstovavo įvairių Įmonės padalinių atstovai. Komandai teko įveikti įvairias užduotis - pakrauti ir iškrauti šaudmenis į sunkvežimius, būti apšaudomiems priešų ir slepiantis šliaužti priedangoje, lipti per kliūčių sienas, įveikti vandens griovius, šliaužti per tunelius ir atlikti daugybę kitų komandos dvasią grūdinančių užsiėmimų.

Gruodžio 19 d. Įmonės darbuotojai gausiai rinkosi į Kalėdinį koncertą Vilniaus senamiestyje esančioje White Piano Hall koncertų salėje. Ši vieta puikiai tiko pasiklausyti džiazo pianisto Andrej Polekov muzikos, grupės „Subtilu-z“ koncerto, Agnės Doveikaitės elektroninio smuiko, sveikinimo kalbų ir smagiai praleisti laiką drauge.

SANTYKIAI SU VISUOMENE

Atsakomybė visuomenei

Visuomenė tikisi, kad Įmonė vykdys savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus. Todėl Įmonė vadovaujasi gerąja tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika, siekia integruoti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi principus aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu aspektais ir užtikrinti technologijų naudojimą ir atsparios klimato kaitos pokyčiams infrastruktūros plėtrą, vadovaujasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijomis ir gerosiomis praktikomis.

Teikiamų paslaugų kontekste Įmonės veikla svarbi sėkmingam šalies vystymuisi, kadangi sudaro sąlygas kitiems šalies verslo subjektams sėkmingai plėtoti jų veiklą, didina Lietuvos piliečių mobilumą ir užtikrina Lietuvos pasiekiamumą oro transportu.

ON tiesiogiai atsakinga už Lietuvos Respublikos oro erdvėje vykdomais skrydžiais skraidinamų keleivių ir krovinių saugą bei skrydžių efektyvumą ir dėl savo specifinės veiklos priskirta prie strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių.

ON svarbi visuomenei, kariuomenei, verslo bendruomenei dėl Lietuvos Respublikos oro erdve kasdien praskrendančių šimtų orlaivių, gabenančių keleivius ir krovinius, vykdomų karinių ir bendrosios aviacijos skrydžių bei vis labiau populiarėjančių bepiločių orlaivių naudojimo.

Rūpinamės mažaisiais

Birželio 7 d. Tarptautinė vaikų gynimo diena pirmą kartą buvo suorganizuota ir mūsų Įmonėje. Šią dieną darbuotojų vyresni vaikai dalyvavo ekskursijoje po Regiono SVC ir Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo centrus ir buvo supažindinti su skrydžių vadovų atsakingu darbu. Po ekskursijos vaikučiai pasinėrė į tikrą technologijų nuotykį. Kartu su Robotikos akademija konstravo ir kūrė robotus. Taip pat dalyvavo robotizuotose sporto rungtyse ir draugiškose varžybose.

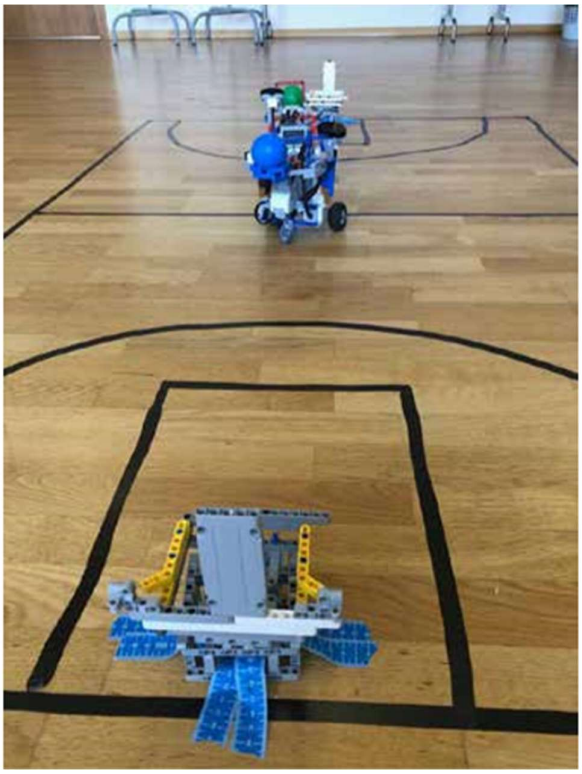

Gruodžio 22 d. darbuotojų jaunosios atžalos rinkosi į Valstybinį Vilniaus mažąjį teatrą, kur žiūrėjo spektaklį „Mano batai buvo du“.

Įmonei prisidedant prie visai visuomenei aktualių problemų sprendimo, į spektaklį buvo pakviestos mamytės su vaikai iš Vilniaus moterų krizių centro.

Kalėdos - stebuklų ir svajonių pildymosi metas. Smagu, kai svajonės išsipildo, bet dar didesnis džiaugsmas, kai gali padėti ir pagelbėti kitam. ON darbuotojai prisijungė prie projekto „Vaikų svajonės“ ir suteikė vaikams džiaugsmo.

Bendradarbiavimas su mokslo įstaigomis

2019 m. vasarį pasirašyta Įmonės ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto inžinerijos licėjaus bendradarbiavimo sutartis. Organizacijos sutarė bendradarbiauti organizuojant bendrus renginius, ekskursijas, seminarus, mokymus ir kitas iniciatyvas.

Įmonė jau dabar aktyviai ieško praktikantų, dalyvauja karjeros dienų renginiuose.

„Džiaugiuosi, kad jaunąją kartą domina aviacija. Reguliariai ieškome aviaciją mylinčių ir prie komandos norinčių prisijungti profesionalų“, - sako Marius Beliūnas

„VGTU karjeros dienos“ – tai kiekvienais metais Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) organizuojama studentų, absolventų ir įmonių atstovų kontaktų mugė. Kovo 14 d. mūsų Įmonė taip pat, dalyvavo šiame renginyje. Išsikėlėme tikslą – patraukliai pristatyti Įmonės veiklą, pasiūlyti praktikos vietų. Todėl patyrę Įmonės darbuotojai pristatė skrydžių vadovų, technikų darbą ir kibernetinį saugumą. Tikimės, kad sudominome jaunus, gabius, žmones, kurios kitais metais išvysime mūsų tarpe.

Įmonė svariai prisidėjo dalyvaudama renginyje „Europos diena 2019“, kuris vyko Vilniuje, Lukiškių aikštėje. Visuomenei ON pristatė mobilųjį aerodromo skrydžių valdymo bokštą. Renginio dalyviai galėjo praktiškai susipažinti su veiklos principais, sužinoti daugiau apie oro navigacijos paslaugas, sudalyvauti viktorinose, laimėti prizų. Lankytojų netrūko visą dieną!

Įmonė inicijavo kibernetinio saugumo klausimų aptarimą diskusijų festivalyje „Būtent!”. „Koks skaitmeninio saugumo santykis su fiziniu saugumu? Kaip apsisaugoti nuo piktavalių noro daryti įtaką demokratiniams procesams? Kaip atrodo Lietuvos institucijos, lyginant su kitomis Europos valstybėmis, kibernetinio saugumo užtikrinimo srityje?“- šiuos ir kitus klausimus aptarė kibernetinio saugumo, strateginės komunikacijos bei viešosios politikos ekspertai.

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ POLITIKA

Įmonės sėkmė priklauso nuo gebėjimo pritraukti ir išlaikyti darbuotojus, norinčius ir pasiryžusius prisidėti prie tvaraus įmonės augimo. ON žmogiškųjų išteklių valdymo politikoje daug dėmesio skiriamas darbuotojų sveikatai ir saugai, darbo ir poilsio laiko valdymui, darbuotojų ugdymo ir sąžiningo atlygio politikai, kurios nuosekliai laikomasi kasdieninėje veikloje.

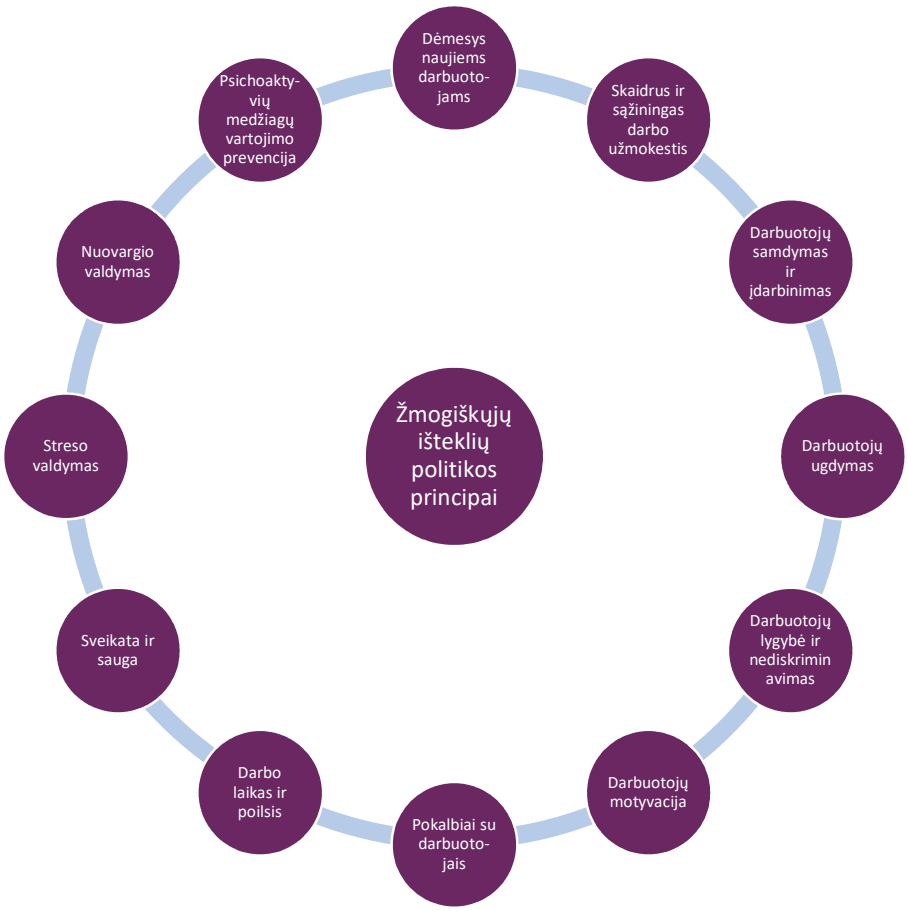

ON vertybės

ON nustatė ir išgrynino 4 svarbiausias vertybes ir jas ugdančias elgsenos normas Įmonėje, kuriomis vadovautis turi kiekvienas ON darbuotojas.

Darbuotojai

2019 m. gruodžio 31 d. ON dirbo 291 darbuotojas, kurių didžioji dalis dirbo centrinėje ON buveinėje, įskaitant Regiono skrydžių valdymo centrą (RSVC) ir Vilniaus aerodromų skrydžių valdymo centrą (ASVC). Daugiau kaip 80 proc. visų ON darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą, du ON darbuotojai turi technologijų mokslų srities daktaro laipsnį. Nuo 2017 m. iki 2019 m. bendras darbuotojų skaičius sumažėjo 5,8 proc. (18 darbuotojų), tačiau ON kasmet daugėjo labiau išsilavinusių darbuotojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą. ON kasmet vis daugiau įdarbina studijuojančių studentų, kurie dar tik siekia įgyti aukštąjį išsilavinimą, tad Įmonėje dirba ir darbuotojai, turintys tik vidurinį išsilavinimą.

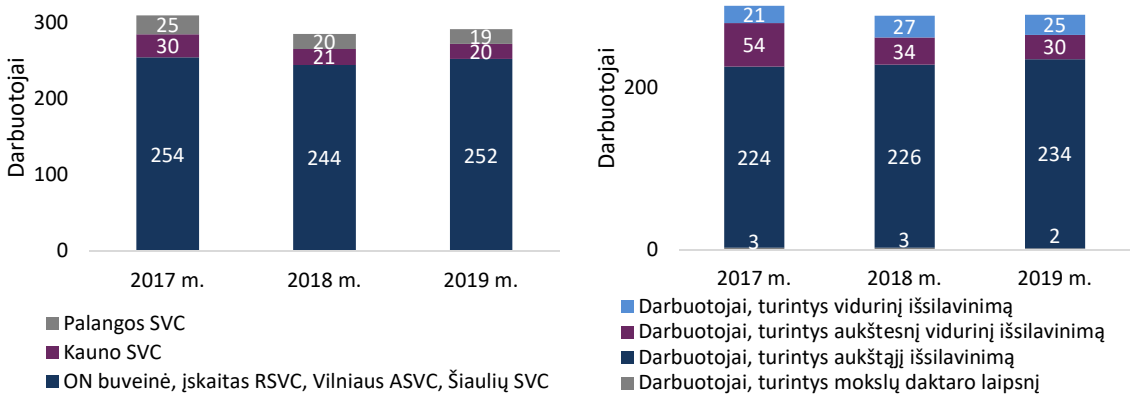

29,6 proc. ON darbuotojų 2019 metų pabaigoje buvo skrydžių vadovai, kurių didžioji dalis (68,6 proc.) dirbo Regiono skrydžių valdymo centre ir Vilniaus aerodromų skrydžių valdymo centre. 42,3 proc. visų ON darbuotojų ON pradėjo dirbti per pastarąjį dešimtmetį. Dirbančių moterų ON buvo 95. ON vadovaujantys darbuotojai (aukščiausiosios ir viduriniosios grandies vadovai) sudarė 10,3 proc. bendro darbuotojų skaičiaus, o vadovaujančios moterys – trečdalį visų vadovaujančių ON darbuotojų.

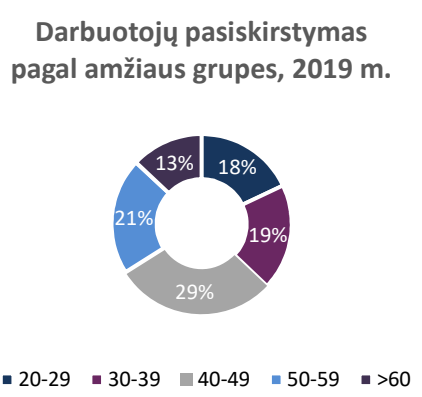

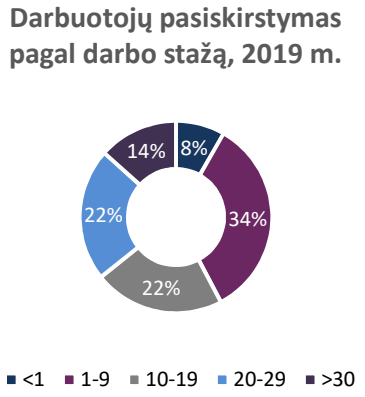

ON daugiausiai darbuotojų dirba Operacinės veiklos departamente (46,4 proc.) ir Techninės veiklos departamente (22,7 proc.). ON dirba daugiausiai darbuotojų, kurie vykdo su oro eismo valdymu susijusias funkcijas. ON administravimo funkcijas vykdo 25,4 proc. darbuotojų.

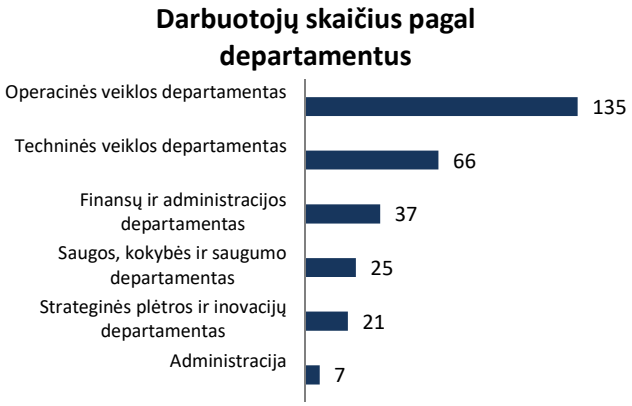

Darbo apmokėjimo sistema

Įmonės siekiamybė yra sukurti motyvuojančią ir teisingą atlygio sistemą. Todėl nustatant darbuotojų darbo užmokestį yra vertinama atitinkamoms pareigoms reikalinga kompetencija, atsakomybė, darbo sudėtingumas. Įmonė siekia tokios darbo apmokėjimo sistemos, kuri sudarytų paskatas darbuotojams prisidėti prie Įmonės misijos, vizijos, vertybių ir tikslų įgyvendinimo. Todėl darbuotojų darbo užmokestis susideda ne tik iš pareiginio darbo užmokesčio, bet ir iš kintamos darbo užmokesčio dalies, kuri nustatoma atsižvelgiant į asmeninių veiklos vertinimo rodiklių įvertį.

Darbo užmokestis susideda iš:

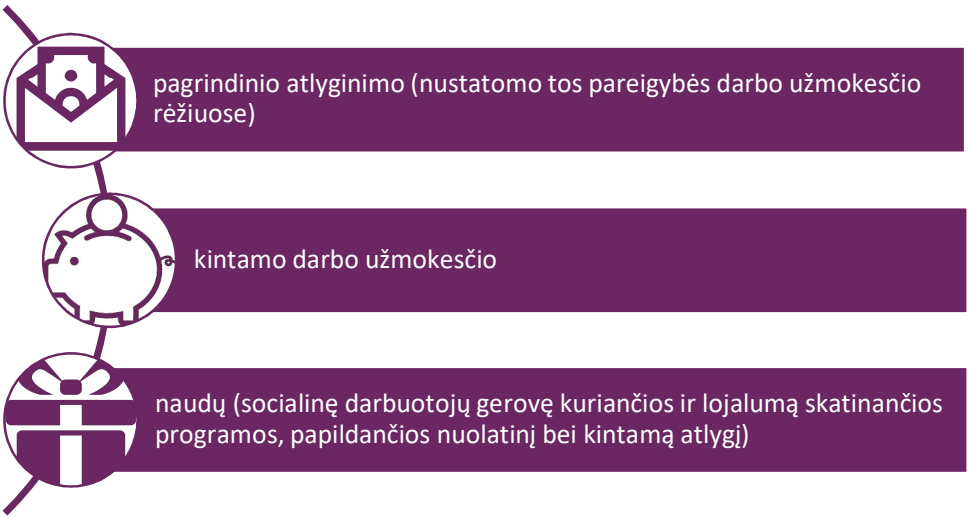

Darbuotojų ugdymas

Svarią įtaką ON konkurencinio pranašumo didinimui turi darbuotojų turimos žinios ir kompetencijos, todėl svarbu gebėti išgryninti svarbiausias reikalingas darbuotojų kompetencijas, jas ugdyti ir išsaugoti, kelti darbuotojų žinių lygį, skatinti nuolat tobulėti profesinėje srityje ir siekti tapti savo srities profesionalais.

Ugdymo ir kvalifikacijos tobulinimo tikslas – parengti profesionalų, rezultatyviai kintančioje aplinkoje dirbantį ir atvirą naujovėms personalą. Didelis dėmesys skiriamas Įmonės licencijuojamiems darbuotojams, todėl Įmonės Kompetencijų centre dirbantys kvalifikuoti specialistai ruošia darbuotojus atitinkamoms licencijoms/sertifikatams gauti ar atnaujinti. Taip pat ON turi sertifikuotus anglų kalbos dėstytojus, kurie ruošia ne tik skrydžių vadovus, bet palaiko ir gilina anglų kalbos žinias visiems Įmonės darbuotojams.

399,6 tūkst. eurų *– tiek lėšų 2019 metais ON skyrė darbuotojų ugdymui (2018 metais buvo skirta 216 tūkst. eurų).*

ON daug dėmesio skiriama darbuotojų kompetencijų ugdymui: 2019 m. darbuotojų kompetencijų ugdymui buvo skirta 399,6 tūkst. eurų (2018 m. – 256,7 tūkst. eurų), iš kurių 61,0 proc. sudarė Operacinės veiklos departamentui skirtos lėšos.

ON darbuotojų kompetencijos ugdomos vadovaujantis kokybės valdymo procedūrų VP-3-01 „Personalo valdymas“ ir VP-3-02 „Darbuotojų ugdymas“ nuostatomis. ON darbuotojų kompetencijų ugdymo tikslas – suteikti darbuotojams žinių ir įgūdžių, kurie kartu su patirtimi tobulintų jų kompetenciją, bei garantuoti galimybę skrydžių vadovams, skrydžių valdymo elektronikos specialistams bei kitiems darbuotojams įgyti, palaikyti ir tobulinti kvalifikaciją, atnaujinti savo profesinį lygį bei tinkamai pasirengti planuojamiems techniniams, technologiniams ar kitiems pokyčiams.

2019 m. ON darbuotojus ugdė tiek vidiniuose kursuose (praktinis mokymas, anglų kalbos mokymai, aviacinės saugos ir saugumo mokymai ir t. t.), tiek išoriniuose kursuose užsienyje (anglų kalbos bei specifiniai kursai, susiję su oro navigacijos paslaugų teikėjo veikla) bei išoriniuose kursuose Lietuvoje (įvairūs seminarai ir t. t.).

ON taip pat organizuojami mokymai, kuriuos veda patys darbuotojai, o tai skatina darbuotojus tobulėti, dar labiau įsitraukti į ON veiklą, skatina domėtis naujovėmis, prisidėti prie veiklos gerinimo. Darbuotojai savo kolegoms skaito paskaitas tokiomis temomis: „Skrydžių sauga ir jos valdymas“, „Kritinės situacijos, streso valdymas“, „Oro eismo vadybos teisė ir tarptautinės civilinės organizacijos“, „Oro eismo valdymas ir paslaugos“, „Aerodinamikos pagrindai“, „Darbo teisė“, „Kibernetinis saugumas“, „Antikorupciniai mokymai“ ir kitomis svarbiomis temomis.

Įmonės mikroklimato tyrimas

Antrus metus iš eilės, Įmonė, siekdama užtikrinti darbuotojų gerovę, 2019 metų pabaigoje atliko mikroklimato tyrimą.

Profesionalumą, tyrimo anonimiškumą bei rezultatų nešališkumą užtikrino šio tyrimo rengėjai: „Žmogaus studijų centras“. Tyrime aktyviai dalyvauti buvo skatinami visi darbuotojai. Remiantis detaliais jo rezultatais ir tyrimo rengėjų patarimais bei komentarais, įgyvendinamas priemonių planas, kuriuo bus gerinama darbo aplinka bei stengiamasi, kad kiekvieno darbuotojo lūkesčiai būtų išklausyti.

Darbuotojų sveikata ir poilsis

ON administracija, suprasdama, kad darbuotojų sveikata ir poilsis yra vienas iš svarbiausių dalykų užtikrinant sėkmingą Įmonės veiklą, darbuotojams užtikrina:

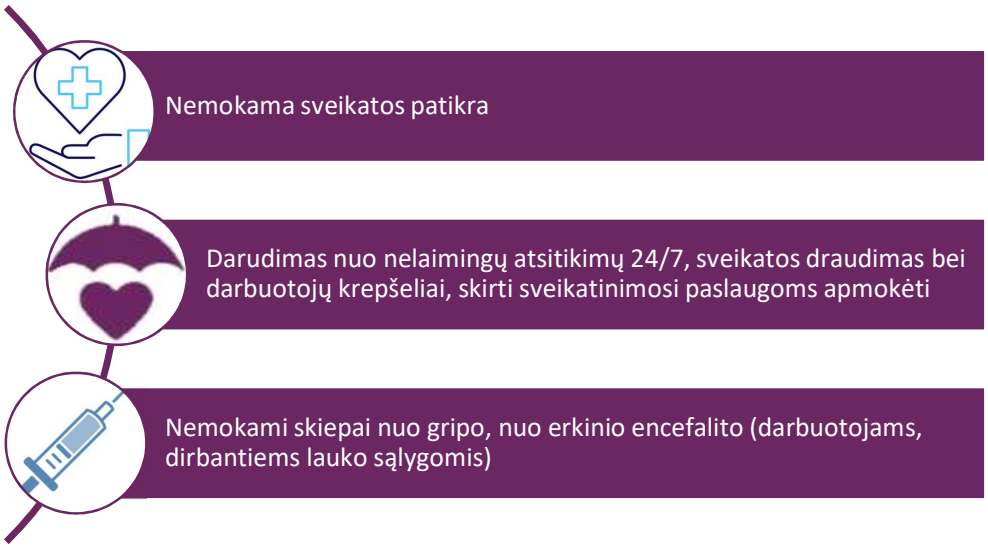

Darbuotojų patogumui ON įrengtos virtuvėlės ir poilsio kambariai. Darbuotojams sudarytos aktyvaus poilsio sąlygos ne tik už Įmonės ribų, bet ir darbo pertraukėlių metu: vaisių krepšeliai, įrengti stalo teniso bei stalo futbolo stalai, kuriais darbuotojai turi galimybę naudotis bet kuriuo metu.

GRI RODIKLIŲ INDEKSAS

Bendrųjų ataskaitos rodiklių sąrašas		
Rodiklio kodas pagal GRI Standartą	**Aprašymas**	**2019 m. Korporatyvinės atsakomybės (KA) ataskaitoje arba 2019 metų veiklos (MV) ataskaitos puslapis**
Strategija ir analizė		
GRI 102-14	Aukščiausias pareigas einančio Bendrovės vadovo žodis apie darnaus vystymosi reikšmę organizacijai	4 psl., KA ataskaita
Bendrovės apibūdinimas		
GRI 102-1	Bendrovės pavadinimas	5 psl., KA ataskaita
GRI 102-2	Bendrovės veikla, pagrindiniai prekės ženklai ir paslaugos	5 -7 psl., KA ataskaita;
GRI 102-3	Bendrovės pagrindinės būstinės adresas	5 psl., KA ataskaita
GRI 102-4	Šalys, kuriose bendrovė veikia	6 psl., KA ataskaita
GRI 102-5	Nuosavybės tipas ir teisinė forma	6 psl., KA ataskaita
GRI 102-6	Rinkos, kuriose Bendrovė veikia (pagal geografines ribas, sektorius, klientus, ir t. t.)	7-11 psl., KA ataskaita
GRI 102-7	Bendrovės dydis	5-6 psl., KA ataskaita
GRI 102-8	Darbuotojų skaičius	6 psl., KA ataskaita
G4-11	Procentinė visų darbuotojų dalis, kuriems taikomi kolektyvinės sutarties susitarimai	22 psl., KA ataskaita
GRI 102-9	Organizacijos tiekimo grandinė	28 psl., MV ataskaita
GRI 102-10	Svarbūs pasikeitimai atskaitomybės laikotarpiu (dėl Bendrovės dydžio, struktūros)	14-15 psl., MV ataskaita
GRI 102-11	Atsargumo principo paisymas	37-40 psl., MV ataskaita
GRI 102-12	Išorinės aplinkosauginės ir socialinės iniciatyvos	23-24; 26-28 psl., KA ataskaita
GRI 102-13	Narystė nacionalinėse ir tarptautinės organizacijose	8-9 psl., KA ataskaita
Etika ir integralumas		
GRI 102-16	Organizacijos vertybės, principai, standartai ir normos, susijusios su elgsenos ar etikos kodeksais	16-18 psl., KA ataskaita

Bendrovės valdymas		
GRI 102-18	Bendrovės valdymo struktūra	12 psl., MV ataskaita
GRI 102-19	Deleguoti įgaliojimai	12-19 psl., MV ataskaita
GRI 102-20	Vadovaujančio lygmens Bendrovės atstovų priskyrimas ir atstovavimas finansų, aplinkosaugos, socialinės atsakomybės sričiai	14 psl., MV ataskaita
GRI 102-21	Atsakomybė teikiant informaciją / konsultacijas akcininkams finansų, aplinkosaugos, socialinės atsakomybės klausimais	14 psl., MV ataskaita
Nustatyti reikšmingi poveikiai ir ribos		
G4-17	Susijusių įmonių sąrašas (kurios įtrauktos į konsoliduotą ataskaitą)	101 psl., MV ataskaita
G4-18	GRI ataskaitos turinys ir aspektų ribos	
G4-19	Reikšmingi aspektai, kurie buvo nustatyti apibrėžiant ataskaitos turinį	
G4-20	Kiekvieno reikšmingo aspekto ribos	
G4-21	Reikšmingų aspektų ribos už bendrovės ribų	
G4-22	Poveikis, atsiradęs pasikeitus bet kokiems ankstesniems ataskaitų duomenims	
G4-23	Reikšmingi pakeitimai turinio ir aspektų ribų atžvilgiu, lyginant su ankstesnėmis ataskaitomis	
Suinteresuotųjų šalių įtraukimas		
G4-24	Suinteresuotų grupių, susijusių su organizacija, sąrašas	12 psl., KA ataskaita
Ataskaitos parametrai		
G4-28	Ataskaitos laikotarpis	3 psl., KA ataskaita
G4-29	Ankstesnės ataskaitos data	3 psl., KA ataskaita
G4-30	Ataskaitos dažnumas	3 psl., KA ataskaita
G4-31	Kontaktiniai duomenys asmens, kuris gali atsakyti į klausimus apie ataskaitą	3 psl., KA ataskaita
G4-33	Organizacijos politika ir praktika dėl ataskaitos išorinio audito	3 psl., KA ataskaita
Valdymas		
G4-34	Bendrovės valdymo struktūra, įskaitant aukščiausio lygio komitetus	18 psl., MV ataskaita